

Z řečické fotbalové brány na golfová hřiště

Autor: článek z časopisu Driving Handigolf (rok 2017), text: Jindřich Štěpánek, pro ŘZ připravila Iva Nováková

Řečický rodák František Hes se rád vrací do rodné Řečice a vzpomíná na léta prožitá na fotbalovém trávníku. „Válenice, nahoru, dolů... byla to pěkná dřina. Vzpomínám, jak nás trenér Zdeněk Beníšek do nich honil. Získali jsme dobrou kondičku. A i později mi to pomohlo...“. Letos oslaví František Hes významné životní jubileum – krásných 70 let. Z řečického brankáře, ale dle potřeby mužstva, i hráče, se stal velmi úspěšným a uznávaným golfistou a splnil si tak svůj životní sen. Přišly však i chvíle, kdy se mu život během pár vteřin otočil o 360 stupňů. A co se stalo?

„Kdyby nebylo golfu, tak už nechodím“.

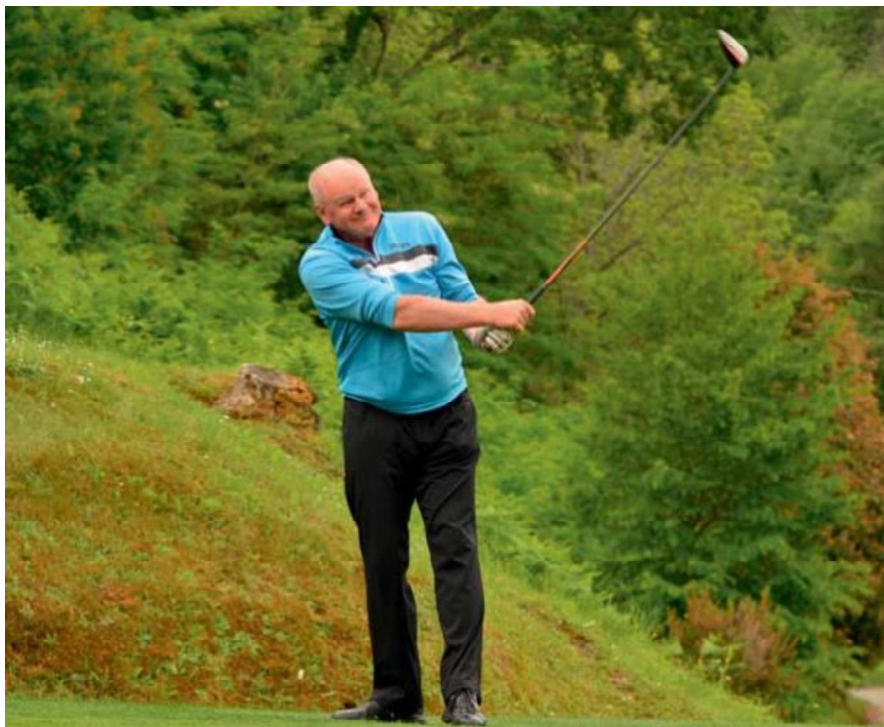
Řada handigolfistů, tedy hráčů s tělesným postižením, vzbuzuje obdiv a úctu. Poté, co utrpěli úraz nebo se potýkali se zákeřnou či vrozenou nemocí, dokáží díky silné vůli žít plnohodnotný život. A pomáhá jim k tomu i golf.

„Tak trochu jsme s kamarádem frajeřili a rozhodli se přeskočit loď, na kterých jsme před chvilkou po Lužnici připluli,“ vzpomíná František Hes na okamžik nedaleko Tábora, jenž mu totálně změnil život. „Při odrazu se mi trochu zabořila noha a já se pak rukama zachytil o poslední loď a dopadl do mělčiny. Za krkem mi křuplo a já okamžitě věděl, že je zle. Od ramen dolů jsem nic necítil.“

František měl půl roku po svatbě a jeho žena mu v tu chvíli zachránila život. Jako zdravotní sestra pracující na traumatologii věděla, že hlavu svého muže musí okamžitě zafixovat. Dva zlomené krční obratle totiž způsobily, že krev zalila míchu a štěstím v neštěstí bylo, že se mícha nepřetrhla.

Po převozu do nemocnice v Táboře se mu ještě přitížilo. Po cestě „rozhrkanou“ sanitkou totiž sanitáři při přesunu na rentgen těžce zraněného pacienta upustili a pochroumali mu bederní část páteře... Když to manželka Věra viděla, neváhala a zařídila převoz na traumatologické oddělení nemocnice v Českých Budějovicích, kde pracovala.

„Když jsem tam za ní předtím chodil a viděl pacienty na přístrojích, několikrát jsem prohodil, kdyby se

František Hes je členem v GC Mnich a Haugschlag, HCP 18,4, omezená hybnost poloviny těla. (foto J. Brábníková)

něco podobného přihodilo mně, tak že ji prosím, aby mě odpojila,“ vzpomíná František. Teď tu ležel na obracím lůžku a všechno bylo jinak.

„Klinická smrt vypadá tak, že je člověku dobře...“

Cestou mezi Tábořem a Budějovicemi zažil František v sanitce pocit, který nikdy nevymaže z paměti. „Viděl jsem se v tunelu, blížil se ke světlu, cítil jsem příjemné teplo, bylo mi dobře.“

Teprve po probuzení v nemocnici si pak uvědomil, že prožil klinickou smrt. Probuzení bylo kruté. Hýbal prakticky jenom očima, dýchal pomocí přístroje a uvědomoval si krutou realitu. „Nějaká zvláštní síla mi ale nedovolila, abych myslel na to nejhorší, začal jsem bojovat“.

Důležitou roli sehrálo, že manželka s ním trávila všechny večery, jezdili za ním rodiče, sestra a v neposlední řadě i tatínkův bratr Karel, který byl farářem. Zatímco Věra s manželem rehabilitovala, strýc mu promlouval do duše. A jednou dokonce řekl: „Měl jsem o tebe trochu strach, protože se mi zdálo, že by z tebe mohl bejt moc velkej frajer. Teď mám ale pocit, že to, co se stalo, bylo možná osudově dobře, sebralo ti to pýchu a namyšlenost. Ber to tak, že jsi získal pokoru.“

Rekonvalescence trvala dva roky, z toho půl roku v budějovické nemocnici. V třeboňských lázních pak chodil k vynikajícímu terapeutovi panu Makovičkovi. Tři roky po úrazu (1983) jej známí při setkání na chodníku dokonce pochválili, že ho nepoznávají, protože vůbec nekulhá.

František naskočil do pracovního procesu, stal se provozním ředitelem lázní ve Vráži u Písku – a práce ho totálně pohltila. Přešel po čase do třeboňského hotelu Zlatá hvězda, kde osm let pracoval jako ředitel.

„Do jisté míry to byla také terapie. Rána bývala ale ukrutná, půl hodiny jsem se rozcvičoval, pak už jsem byl pracovně tak vytížen, že jsem na nic jiného nemyslel.“

„V New Yorku mě přesvědčili, že mám hrát golf“

Golf viděl František poprvé v Mariánských Lázních, když v 70. letech studoval na zdejší hotelové škole. Učaroval mu nádech noblesy, střížené trávníky a příjemní lidé kolem. Už tehdy si řekl, že by to chtěl někdy zkusit. Dokonce si vystříhl článek z Rudého práva o španělském profesionálním golfistovi Seve Ballesterosovi, který byl tak dobrý, že ve sportu zbohatlíků konkuroval „zlým Američanům“... Když pak jezdil začátkem 90. let z Třeboně do Vráže, míjel v Bechyni oboru, kde probíhaly dost náročné stavební práce. Jednou tam zastavil a od svérázného pána, z něhož se vyklubal profesionální golfový trenér Pavel Hepnar, se dozvěděl, že do dvou let tu bude golfové hřiště.

„Slovo dalo slovo a já tam na louce zkusil odpálit pár prvních míčků.“ Pochopil, že dávný sen z Mariánských Lázní je nadosah.

„Manželka v té době hrála na krajské úrovni tenis. Když si tu pak se mnou vyzkoušela golfové hole, rozhodla se, že do toho jdeme oba“, vykládá František. Oběma bylo těsně před čtyřicátkou. Začátky nebyly lehké, František marně hledal správný úchop, každý úder bolel... Pak se ale vydal na dva týdny s kamarádem do New Yorku a padlo definitivní rozhodnutí.

„Když jsem na Manhattanu viděl golfový obchod s indoorem, nemohl jsem ho minout a nezajít tam. S tamějším trenérem jsme se bavili o tom, že mám problémy po úrazu,

Španělský profesionální golfista Seve Ballesteros.

Řečický fotbal – František Hes v první řadě, třetí zleva. (archiv autorky)

František Hes v první řadě, první zleva. (archiv autorky)

a já se dozvěděl, že v Americe hrají lidé s postižením golf naprosto běžně. Ať prý nepovoluju. Nesmím následkům zranění podléhat, je třeba najít svůj styl a vytrvat.“ Františku Hesovi to dodalo takovou sílu, že po návratu na jih Čech začal pravidelně trénovat a výsledkem byl po dlouhém a bolestivém čase handicap 13. To už z Bechyně přešel roku 1997 s manželkou do rakouského Haugschlagu, který měli z Třeboně

nejblíže. A bylo to tehdy dokonce finančně výhodnější, než vstoupit do klubu v Čechách. Pak se začala budovat hřiště v Nové Bystřici a následně na Mnichu, takže oba přestoupili zpět do českého klubu. Z osmnáctky na Mnichu vede do nedalekého Haugschlagu přes Smrčinou cestu, kterou lze na bugině ujet tak za patnáct dvacet minut. Vede přes hranici v místě, kudy se pokusil Františkov otec, tehdy mladistvý,

v roce 1953 ilegálně přejít do Rakouska. Pohraničníci ho však chytili. Když se stal František členem na Mnichu, vzal tátu na buginu a do Haugschlagu ho odvezl. I tak silné prožitky přináší golf.

Handigolf si otevřel cestu do Evropy

V té době se Františkovi zmínil kolega o Miroslavu Lidinském. Vojákovi, který v Afghánistánu přišel o nohu. Stal se hrdinou poté, co se naučil pohybovat s protézou, začal hrát golf. Jako první český handigolfista se stal ve své kategorii mistrem Evropy. Sešli se a František se dozvěděl o jeho plánech v čerstvě založené České asociaci golfistů s postižením, již byl Miroslav prezidentem. CZDGA (Czech Desible Golf Assotiation) začala tehdy pořádat pravidelné tréninky, pak turnaje, na kterých hráli lidé s postižením se "zdravými".

Zážitkem pak byly společné mezinárodní turnaje. Vytvořila se tak úžasná parta handigolfistů, kteří dokazovali, že ani po těžkých úrazech nemusí člověk jen naříkat, ležet a brát prášky.

František Hes uprostřed, vpravo Jan Železný, vícenásobný olympijský vítěz v hodu oštěpem. (archív F. Hese)

„V té době jsem se plně věnoval zaměstnání a někdy mi nezbyl čas na rehabilitaci,“ připouští Hes. „Okamžitě se to ale projevilo nejen ve zvyšujících se bolestech, ale i na výkonnosti na hřišti. Přesto jsem kamarádům v CZDGA chtěl dokázat, že na to mám.“

Po čase se rozhodl víc věnovat tréninku, absolvoval soustředění CZDGA, pak první zahraniční turnaje a přišly i úspěchy.

V roce 2011 skončil třetí na mistrovství republiky, ve stejném roce devátý na evropském šampionátu v Itálii. Na evropských turnajích se umisťoval do desátého místa.

„Je pravda, že dnes v jedenašedesáti letech už osmnáctijamkové hřiště jezdím v autíčku. Devět jamek ale obejdu po svých, a tak si vždy uvědomím, že nebýt golfu, tak bych se nikdy nedonutil ty tři čtyři kilometry chodit. Je to pro mě rehabilitace, bez ní bych asi zlenivěl a nejspíš už ani nechodil...“

Golf je prý věčná motivace. Nedávno se František vrátil ze Zanzibaru.

„Kdybych nehrál golf, tak nemám fyzickou, a tak dlouhý let s náročnými přestupy bych nezvládl,“ tvrdí. „Na ostrově ale mají jediné hřiště a já si řekl, že pokud ho nezahraju, tak neodjedu. A jsem tady!“

S handigolfem hráli pravidelně pro Paraple. Golf mu přinesl nejen záchranu života a návrat do běžného pracovního tempa, ale i od roku 1992 dlouholeté přátelství s Janem Železným.

Golf pro paraple 2023. František Hes třetí zprava. (archív CZDGA)